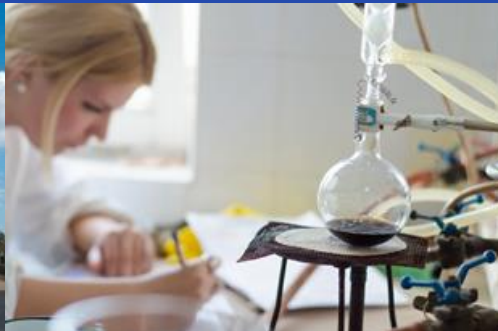

TÁMOP-4.2.3-12/1/KONV-2012-0026
Tudományos eredmények elismerése és disszeminációja a
Pannon Egyetemen

Komárom-Esztergom megye rurális(vidéki) turizmusa (Helyzetkép, Adottságok, Lehetőségek, Feladatok)

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Természetfigyelő turizmus(1/10)

A megye sokrétű lehetőségeket kínál:

- A **középhegységi** nagyterjedésű **erdők**,
- A **karsztképződmények** (barlangok, víznyelők, sziklapadok stb.) változatos formakincsű világa,
- A **Kisalföld** kopár **lössvonulatai**, az egykor mocsarak járta lapályok,
- A **Duna** sokarcú **völgye**.
- Több olyan **növény- és állatfaj él** e vidéken, amely **szinte csupán itt fordul elő** hazánk határain belül, de inkább az a jellemző, hogy mindenből akad itt látnivaló

Lehetőség van, hogy a turisták:

- A **barlangok** világát,
- Évezredek óta művelt **kőfejtőket**,
- Igazi **botanikai ritkaságokat**,
- Egy **madárvonulást megfigyelhessék**.

Természetfigyelő turizmus(1/10)

Esztergom és Tata kapuszerepének jegyében a várható és folyamatban levő **beruházások** :

- **A már meglévő** tanösvények (Esztergom: Strázsa-hegy, Tata: Kálvária-domb) **mellett 5 újabb** modellértékű **tanösvény** kialakítása.
- Esztergomban egy térségi **ökotechnikai oktatóközpont** és **zöldturizmust-bemutató udvar** épülhet ki,
- **Tatán**, az Öreg-tó partján a madártani kutatásokhoz egy **madárvárta** és egy **Zöldturizmus Iroda** épülhet fel.
- **Tatán (Agostyán)** egy **környezetvédelmi oktatóbázis** kialakítása, amely így **meghatározó helyszínévé** fog válni a **környezeti nevelésnek és erdei iskola-jellegű oktatásnak**
- A **Gerecse kapujában** középtávon **oktatási-zöldturisztikai bázis** épülhet ki.
- **Vértesi Natúrpark** kialakítása, hiszen **ezáltal** zöldturisztikailag **felértékelődhet** a térség,

Mindezek viszonylag **rövid idő alatt megvalósíthatók**, kivétel a **kiemelt vizes élőhelyek** rekonstrukciója: a **tatai Öreg-tó** rehabilitációja, illetve a **neszmélyi Alsó-sziget** rekonstrukciója.

SLIDE

Kulturális turizmus(2/10)

- Ez alatt itt elsősorban a **„zöld” kultúra** iránti érdeklődését, a **környezeti nevelés-jellegű, szemléletformáló turizmusszervezés értendő.**

Tervek és tények:

- Különböző természettudományos témájú **konferenciák , környezet- és természetvédelmi jellegű ankétok, kiállítások.**
- E téren különösen **Tatának, Esztergomnak és Oroszlány – Majk-pusztának** lehet nagy szerepe,
- **Esztergomban** egy **Nemzeti Park Akadémia** megvalósítása
- A tájegységenként tervezett **állandó természettudományos kiállítások**, Komárom, Kisbér, Oroszlány, Bábolna, Tata, Tarján határában
- **Zöldturisztikai kiadványok** rendszeres kiadása
- A környezetkultúra látványos fejlődésével párhuzamosan **kialakulóban van** a megyében az a fajta **kereskedelmi hálózat**, amelynek révén **a zöld témájú kiadványok**, használati és emléktárgyak **terjesztése** válik lehetségessé.

Kerékpáros turizmus(3/10)

Adottságok, lehetőségek:

- **A megyén átvezető nemzetközi kerékpáros országúton megállítani az egyelőre jórészt csak átrobogókat.** Ehhez megfelelő **tájékoztató rendszer és kényelmes kerékpárutak kiépítése** szükséges.
- **Sajátos helyzetben van a megye, hiszen nemzetközi útvonal is itt vezet át.**

Tervek : 3 új kerékpárút megépítése:

- **Több irányban** is lenne realitása, így a **nyugat-kelet** (tehát a Bécs–Budapest) irányú, az **észak-déli** (tehát a Komárom–Székesfehérvár) és a **Duna-völgyi** (Komárom–Esztergom–Visegrád) kerékpárút és az ezzel párhuzamosan haladó **Győr–Bábolna–Tata–Tarján–Zsámbék útvonal** kiépítése.
- **A megye változatos domborzati adottságai** (Bakonyalja, Vértes, Gerecse, Pilis)**jó lehetőség a hegyi kerékpározás fejlesztésére**

A **fejlesztéséhez nélkülözhetetlen: sok infrastrukturális elem, ösztönzési-támogatási rendszer** kialakítása, **hitelkonstrukciók**, vissza nem térítendő támogatások

SLIDE

Falusi turizmus(4/10)

- Egyre **bővülő** és korszerűsödő **infrastrukturális háttér** és egyre sokoldalúbb **programkínálat**
- A csendes, vidéki **környezet**, a természeti és kulturális **sokszínűség** komoly vonzerő.
- Mintegy **30 községében** rendelkezik **információs bázissal**. Elsősorban ott, **ahol a vonzó természeti környezet** is a leginkább adott: a Bakonyalján, a Vértesben és Gerecsében, valamint a Duna mentén, a Visegrádi-hegységben.
- Elengedhetetlen az **infrastrukturális** háttérének folyamatos **bővítése**, mivel **egyre nagyobb az igény** az adott vidék alapos **megismerésére**

Ezért együttesen **kell megnyerni** :

- **A szállásadói-programszerzői kört**
- A környék néprajzi, természeti és építészeti értékeiről leginkább **információval rendelkező köröket** (erdészek, vadászok, természetvédők, helytörténészek, muzeológusok, építészek)
- **Valamint a kistérség fejlesztésében érdekelteket**

Bakancsos turizmus(5/10)

- Komárom-Esztergom **megye a bakancsos turizmus egyik bölcsőjének** is tekinthető. **Adottságai** kiválóak: a **Dunántúli-középhegység** (a Bakony északkeleti peremvidékétől a Vértesen és Gerecsén át a Pilisig és Visegrádi-hegységig).
- **Ma még csak szerényebb a keresletnövekedés, de várhatóan növekedni fog** az igény a távolabbi, csendesebb célpontok iránt.
Szükségessé válik:
- Egy **minimálisan** szükséges **infrastruktúra** (esőbeálló, tűzrakó helyek, táborhelyek, kilátók stb.) **kiépítése.**
- Azok a **komfortnövelő beruházások, amelyek révén** a megye a turizmus tekintetében **még vonzóbb célterületté válhat** (esőházak, pihenőhelyek, táborhelyek felújítása, létesítése).
- A megyét behálózó mintegy félezer kilométer hosszúságú turista **úthálózat tájékoztató és jelző rendszerének felújítása**, egy **természetvédelmi őrszolgálat** létrehozása.
- Az alapfokú **túravezető képzés** kiépítése fejlesztése.

Sport turizmus(6/10)

- **Két népszerű formája:**
- **A barlangászat-barlanglátogatás és a sziklamászás. (Gerecse, Pilis, Vértes)**
- **A barlangászathoz a Gerecse adottságai figyelemreméltóak: a barlangok száma 322.** Ebből csaknem száz hidrotermális eredetű, hazánk hévizes eredetű barlangokban – a Budai-hegység mögött – második leggazdagabb karszterületének számít. **Jó-néhány megfelel, alkalmas is a turisztikai hasznosításra.**
- **A sziklamászáshoz a felhagyott kőbányák kiválóak, a megfelelő méretű, állapotú függőleges bányafalak adottak. (20-30 méter magasak)**
- **A barlangok, sziklafalak zöldturisztikai célú hasznosítása természetesen fokozott körültekintést követel, hiszen pl. a fokozottan védett barlangjainkban számos ősrégészeti leletet tártak fel, karsztképződmények , védett denevérek találhatóak, sőt fokozottan védett állatfajoknak (pl. kövirigó, kerecsensólyom, uhu fészkelő vagy pihenőhelye) vagy növényfajoknak (pl. a Gerecsében található a Magyarföldi husáng 5 Kárpát-medencei termőhelyének – és egyúttal világállományának – egyik évről-évre fogyatkozó állománya).**
- **Feladat: a programkínálatának és a háttér-infrastruktúrájának a növelése**

Lovas turizmus(7/10)

- **A lovas turizmusra** a megyét **természeti adottságai, lovas-történelmi hagyományai** is szinte **kötelezik** (Bábolna, Kisbér, a **hazai lótenyésztés** fellegvárai)
- **Tata** neve is ismerősen cseng, hiszen 1867-1910 között **az egykori Osztrák-Magyar Monarchia területén** csupán Bécsben, Pesten és Tatán **rendeztek lóversenyeket**).
- **A tereplovaglásnak** egyre **több bázisa épül ki** megyeszerte, ez **lehetőség** a vállalkozásokra.

Feladat : E turisztikai terület „zöldítése”, tehát a minél inkább **környezettudatos magatartás kialakítása**: a klasszikus lovas **infrastruktúra** kiépítése, a **megfelelő tájékoztatási módok** kialakítása, a lovas-túra **útvonalak** kijelölése, természeti értékeket és helytörténeti-kulturális nevezetességeket ismertető, többnyelvű **tablók** elhelyezése stb.).

- **Lehetőségeket ad** ez is a vállalkozásokra.
- Azonban mindezek megvalósítása a **leg költségigényesebb**, nagy **vállalkozói tőke** szükséges(pl. a lovas-központok létrehozásához)

Szükséges: a **kulturált**, színvonalas **szolgáltatás** kialakítása, a **lovas-túra útvonalak** kijelölése, az **itató- és pihenőhelyek** kiépítése, egységes **tájékoztató rendszer** létrehozása

Vízi turizmus(8/10)

- **A Duna közelsége** és hosszú, mintegy 80 kilométeres szakasza szinte „**kötelezi**” Komárom-Esztergom megyét.
- A vízitúrázók **kialakult szokásai: pihenő bázisokra** mintegy 30-50 kilométerenként **van szükség.**

Tervek:

- A megyében **Ács–Komárom** térsége (célszerűen Koppánymonostor), **Dunaalmás–Neszmély** vidéke (az Által-ér torkolat vagy a Neszmélyi-szigetek), valamint **Tát–Esztergom** környéke kínál alkalmas helyszíneket a **nemzetközi vízitúra központok** kialakításához.

Feladat:

- A **kikötési, táborozási lehetőségek** fejlesztése, a **többnyelvű tájékoztatás, az egyéb szolgáltatások megjelenése, a környezeti feltételek** megteremtése, (pl . Neszmélyen és Táton **szigetrehabilitáció-tájrendezés**)

Feladat:

- **A vízi turizmus egy másik, népszerű fajtájának, a természetes fürdőhelyeknek, szabadstrandoknak** (Duna, természetes tavak, bányatavak) **zöld infrastruktúra-fejlesztése.**

Horgász turizmus(9/10)

- Mintegy **2600 hektár** kiterjedésű vízterület, s közel **10 ezer egyesületi tag** és számos idelátogató. Évi átlagosan több mint **200 tonnányi kifogott hal**.

Feladat:

- A horgász **infrastruktúra szelíd fejlesztése** indokolt (horgászállások, horgásztanyák, parkosítás stb.), **a természeti környezet természet-közelségének megőrzése vagy visszaállítása** . Ennek az oka, **hogy a vizes élőhelyeket** – az egykori mocsarak, lápok lecsapolása, eltűnése következtében – **ma már** jelentős részben **a halastavak és horgásztavak képviselik**, tehát itt **kell gondoskodni** fennmaradt **természeti értékeink** (növény- és állatfajok, netán a tájkép) **megőrzéséről**.

A horgász turizmus egyre jelentősebb **szabadidős és gazdasági szerepe** van

- **Környezetállapotára** többnyire az **elhanyagoltság, rendezetlenség és a szolgáltatások alacsony színvonala** a jellemző.

Feladat:

A zöld infrastruktúra-fejlesztés és a vendégek számára vonzó **horgászterületek, rekreációs központok létrehozása**, valamint, hogy e fejlesztéssel egy időben **megtörténjék** a horgászvizek **természetvédelmi szempontú felülvizsgálata a védett növény- és állatfajok, kipusztulóban lévő társulások élőhelyei miatt is**.

SLIDE

Vadász turizmus(10/10)

- A megye **bővelkedik vadfajokban**, sőt sokszor probléma a **túltartott nagyvadállomány**
- Ennek **megoldásáról**, és a **természetvédelmi szempontok** szem előtt tartásáról az ide vonatkozó **törvények, jogszabályok** gondoskodnak, de szükséges a **„zöld”, vagyis környezettudatos szemlélet** meghonosítása.
- Gyakran sok a **konfliktus a külföldi vendégvadásztatás** terén...
- ...Hiszen közismert a **védett madárfajok elejtése** és gyakori a **törvénytelen, előírásoknak nem megfelelő és nem megengedett vadászatok**, vadásztatások
- **E téren „megéri”**, mert megtérül **az infrastruktúra-fejlesztés**, felügyelet, ellenőrzés és a megfelelő **propaganda**.
- Nagy hasznossága van a **többnyelvű vadászturisztikai kiadványok** megjelentetésének idegenforgalmi, vadászati és természetvédelmi szempontból is.
- Lényegesek azok a **beruházások is**, amelyek a vadászházak, **erdészházak kialakítását**, és az új szállás- és szolgáltató létesítmények **bázisokká, hálózatává való átalakítását** teszik lehetővé.

Jövőkép

- **Komárom-Esztergom megye** a természeti környezetét tekintve **meglehetősen változatos adottságú**, ám az urbanizáció és az iparfejlesztés megannyi negatív hatását magán viselő Komárom-Esztergom megye **már középtávon olyan térséggé válhat...**
- ...Amelynek lakókörnyezeti **vonzereje** jelentősen **erősödni fog**
- ...Amelynek **idegenforgalmi vonzereje** regionális (euro-régiós) viszonylatban is **meghatározóvá válhat**, kiegyensúlyozottabb szerepet nyújtva a megyének a Közép-Dunántúli Régió belül (ld. Balaton és Velencei-tó hegemoniáját)
- ...Amely az egyik fő vonzerejének számító **természeti-kulturális érték-együttesét képes** hosszú távon is **megőrizni**, sőt a turizmus érdekében fenntartható módon **fejleszteni**

Jövőkép

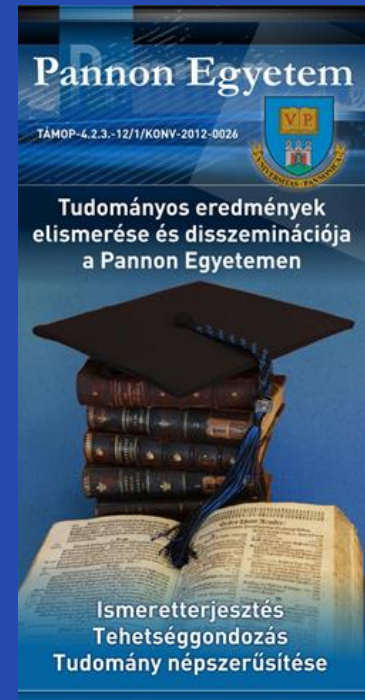
- ...Amely a **Dunakanyar és a Velencei-tó–Vértes** kiemelt idegenforgalmi térségek **perifériáján** a jelenlegi közepes-jó adottságú turisztikai célterület helyett **egy jó-kiváló** adottságokkal és infrastrukturális háttérrel rendelkező **területté válhat**
- ...Ahol az **értékvédelem és környezetközpontú szemlélet** általános társadalmi **igénnyé válik**
- ...Ahol a turizmus lágyabb formáinak **foglalkoztatási és gazdasági szerepe** erőteljes növekedésnek indulhat
- ...Ahol a **zöldturizmus-fejlesztés** a környezet- és természetvédelmi törekvések egyik **meghatározó (húzó) szempontjává** válhat
- ...Amely mind **környezetkultúráját**, mind **környezetállapotát tekintve** Magyarország egyik **modelltérségévé** válhat az.

TÁMOP-4.2.3-12/1/KONV-2012-0026
Tudományos eredmények elismerése és disszeminációja
a Pannon Egyetemen

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

2014. október 1.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE